

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petitorsórt 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petít sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlül beküldött
kéziratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyanintén kéziratok nem adtnak
vissza.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 lit. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 3 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpiacz, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bermentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésben és a
szerkesztőségben. Egyébutt a postahíva-
talok útján.

Honvédjeink.

** Városunkban nagy gyakor-
latokat tartanak honvédeink.

Mienk? már nem egészen. Fé-
lig meddig a másé is már, az oszt-
rak szomszédé. Legalább a vezény-
szó tekintetéből az övéké, ha a fel-
szerelési költség a mienk is, épen
ugy mint az volt az intézmény meg-
alkotása percétől kezdve és az lesz
az intézmény fenállásának utolsó
percéig.

Különös világot él jelenleg a
magyar nemzet. 67-ben, hogy meg-
kaptuk az alkotmány foszlányait,
önasi jogfeladás és óriási adósság
elvállatásának árán jött egy gond-
olata a magyar nemzet aikuszainak
s a zajló lelkiismeret megnyugtatá-
sára kitalálták a honvédség intéz-
ményét. Nem volt nekik szándékuk
harcz-nyerő sereget teremteni, csak
olyan formát, a mi ugy nézzen ki
látszatra, mint a katoná, s mert
ilyen volt a cél, önállósították tel-
jesen a közös hadsereg intézményé-
től. Ki tehet róla, hogy gazda nél-
kül számoltak, ki tehet róla, hogy
a fogadott, a mostoha gyermek meg-
izmosodott, megerősödött, ki tehet
róla, hogy a magyar embernek ter-
mészetében gyökerezik a hadra
termettsé? bizonynyal senki, az
alkotókat csak ott lehet hibáztatni,
hogy mikor tervezték az intézményt,
elfelejtették a régi harczokat, me-
lyek folyásán sokszor egy huszon-
négy óra alatt világ csodálta katoná
lett a magyar s diadalmos csatákat
vivó hadsereg a nemzet.

Akárhogy is legyen, a honvéd-
ség megalakulása után gyorsan ki-
fejtett, megerősödött, megerősítette a
lelkesség és a nemzet reménykedő
szerete, megerősítette annyira, hogy

a régen kényeztetett, dusan táplált
közös hadseregnek hatalmas, sok te-
kintetben diadalmos versenytársa
lett, mit nem tud látatlanná tenni
a közös hadsereg gögje.

Mind ez megtörtént s bizalom-
mal néztünk jövőnkbe, büszkeséggel
h a d s e r e g ü n k r e, mely 200
ezernyi létszáma daczára sem kerül
8 millióba s mely mégis teljesen fel-
szerelt, kiképzett, bár tűzérsg nél-
küli.

Bizodalmunk nem tartott so-
kái. Amit mi megláttunk, meglátta
más is, s míg mi lelkesültünk és
lelkességünkben minden mást az
örömmön kívül feledtünk a brucki
diadalok hírére, kaján ellenségünk
agyában egy gondolat villant meg,
vagy megsemmisíteni e drágaságun-
kat, vagy elorozni azt.

Az utóbbi sikerült. Ma már a
honvédek nem a mi honvédeink,
ugy össze vannak azok gomolyitva
a közös hadsereggel, hogy haboru
idején nincs isten, ki őket külön
tudja választani. A honvédintézmény
önállósága oda van, s vele benne
vetett bizodalmunk maradt szá-
munkra a most már ily körülmé-
nyek között súlyossá vált költség s
a keserű büszkeség, hogy ők is a
mi fiaink, a mi véreink.

A debreczeni polgárság nagy
érdeklődést tanusit a most varo-
sunkban folyó gyakorlatok iránt. Jó
azt meglátni, mit vesztenk el, talán
megerősöbül a visszaserzés vágya s
a hűtlen sáfárokat nem neveljük
nagyobb támogatásunkkal.

Ott harczolnak a fiuk a mező-
ségein játékból, de a játék komoly.
Azt próbálják, hogy csinálnák a há-
borut, s bizony nagyon c s i n á l-
n á k. A honvéd csak azt várja,

hogy feltűzhesse a szuronyt. — Az
ágyunak ugy rohan, mintha nem a
csaták bömbölő oroszlánja meresz-
tené felé ijesztő sötét torkát, de a
paradicsomnak fényes kapuja hívna
belépésre, sáncczat pillanat alatt vet,
s a sánccz megé ugy húzódik, hogy
még a lomha oláh is leveszi a fő-
vegét, nehogy a piros sapka mesz-
sze viritszon s célpontul szolgálha-
son, s amily merész a támadásban,
oly figyelmes a parancsszóra, s óva-
tos, ügyes a visszavonulásban, egy
pillanatot, s eltűnik egy zászlóalj.

Ki venné rozsz néven a tiszt-
től, ha heve elragadja és még a le-
hetetlenségre is kész volna vállal-
kozni, hogy ha a honvéd katonával
még az is lehetőnek látszik? . .

Jó a magyar embernek oda ki-
mennni, hol a honvédek tartják gyá-
korlataikat, hadd lássa, mit veszített
el már egészen. Talán még észbe
kaphatunk svégeszakadhata különös
dolognak, nem adjuk oda egészen és
ingyen kiképzett honvédségünket a
közösügyes moloch telhetetlen gyom-
rának.

A honvéd tisztikarnak különö-
sen fontos rendeltetés jutott osztály-
részü a jelen idők szerint, nekik hi-
vatások a felülről jövő és jöhető min-
den nyomás ellenére fentartani az ön-
állóság szellemét, felbresszteni a le-
gényességben a büszkeséget, a nemes
öntudatot, a hazafiságot, mert bizony
a honvédségi intézmény rohamosan
halad a válság ösvényén.

Lehet idő, midőn még a nemzet
felébred s akkor a hazafias tisztikar
első helyen számíthat haláljára.

A polgárság pedig figyelje csak
tovább a honvédek hadgyakorlatait,
hogy tudja, mit akarnak tőle elvenni,
Talán hamarabb leszámol azokkal,

akik olyan buzgón segítenek a kor-
mány padjairól az alattomos mun-
kában.

— A trieszti bombák. Kicsibe
mult, hogy az irredentistáknak, a kik min-
den aron Olaszországhoz akarják csatol-
tatni Triesztet, legutóbbi merényletük bo-
számítatlan szerencsétlenség okozója nem
lett. Nem a rendőrség szemfülességének
sikerült a merénylőket felfedezni. Auszt-
riában a rendőrség mindig későn érkezik.
Egy elővigyázó korcsmaros, a ki azért
fogott gyanuba négy rongyos embert, mert
8 firt kocsiért igertek fizetni, be Triesz-
tig, fedezte fel a merényletet.

Eddig mindig tagadták, hogy az
olasz irredentista összeesküvés csak aféle
rémkép, a mely igazandó módon nem is
létezik. Most már, miután a rebbantó sze-
rekkel megtöltött bombákat véletlenül ep-
pen utban Trieszt felé megtalálták, a leg-
utóbb és legamosabb bekélt predikáló
politikusok sem merik tagadni ennek az
összeesküvő köztársaságnak a létezését.

— A háboru. Dufferin angol nagy
követ tegnap tudatta a portával, hogy az
angol csapatok tulajno része már legkö-
zelebb távezik Egyiptomból, ennél fogva a
katonai egység megkötése feleslegessé
vált. A nagykövet még hozzátette, hogy a
pacificatio munkáját illetőleg Angolország
semmitféle hatalom közreműködését sem fo-
gadja el. Híre jár, hogy a porta ez ügy-
ben emlékiratot fog intézni a hatalmakhoz.

— Bosznia megint kísért. Kállay,
a nagy reformátor Boszniát mindenképpen
boldogítani akarja, de mivel nincs penze,
kér a delegációktól. Említve volt már,
hogy a boszniai költségek fedezésére 20
milliócakat szándékoznak kiperéselni a nép-
től. Nos, tehát ez meg is lesz, mihelyt a
delegatio összeül. Ezért kell most a népet
adófizetésre szorítani, új adóemeléssel győ-
törni!

kat kiken ő az által halálos sehet remélt
ejteni, csak horzsolta.

Nem is szólt többé e napon Lafay-
ette-ről kit ő két évig egymásután, minden
fogával harapni és szétszaggatni fogna.

„A mi Necker-t illeti, — folytatá
tovább. — „Oh szegény nép”, elvakítanak
tégedet, ami Necker-t illeti, akard hason-
lóan tudni, hogy ki ő? megmondom nek-
tek. —

„Legalább is Necker egész életem-
ben sohase láttam; csak híreből ismerem
őt, iratainak egynehányából, műtetei né-
melyikéből, bár kortársam oly idegen előt-
tem, mint a másvilág lakója, Sejanus vagy
Crapus volna.

Tizenkét év előtt csak ugy ismerték
Necker mint egy bankárt; de gazdag-
sága, mely tiszteletet szerzett részére a
világban, az én szememben az ut alatt
volt, mert gazdaságból ismertem a forrást.
Megnevezem nektek? Halljátok!”

„Necker Genfben született, a nagy
Roupeau hazájában. Ah! mintha Roupeau,
ő is elhagyta Genfet, nem azért hogy ma-
gát kortársai szerencsésjének, az ember-
ség előhaladásának feláldozná; hanem
hogy a maga szerencsésjét mozdítsa elő. E
reményben kereskedő segéd minőségben
Thélaon bankárhoz szegődött.

„Kitartása és kétszínű lénye folytán
pénztárnok lön, ő mihelyt ezen állása
meg volt saját rövására kezdett nyeresz-
kedni a pénztár pénzével.”

„Volt a házban egy könyvezető,

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Danton és Marat.

(DUMAS SÁNDOR „Ingenué”
című történelmi regényéből.)

ELSŐ RÉSZ.

20.

V.

A fehérek kereskedése.

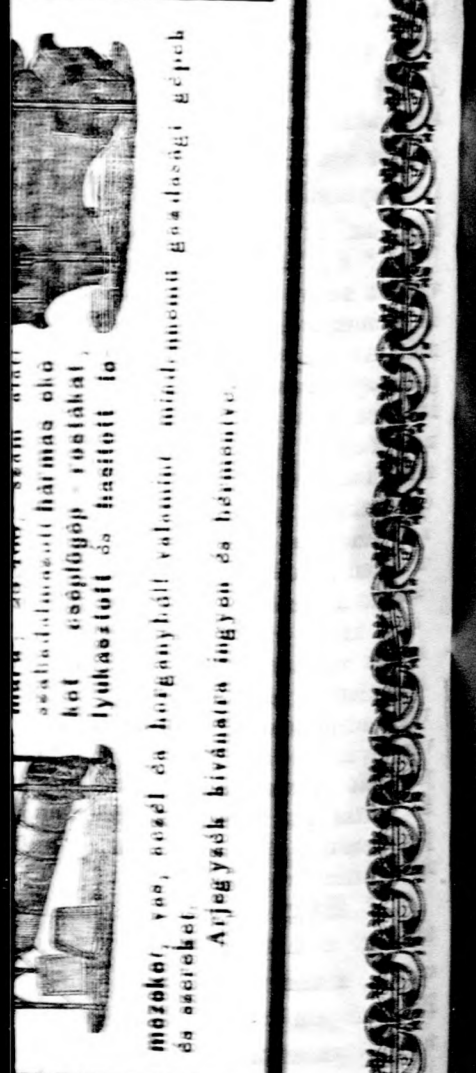
„Ezenkívül mindenki dicsőítette a fia-
tal Laureatast, ki 18 éves korában, Han-
nibal és Scipiohoz méltó beszédet irt volt,
mely elegendően bizonyította azt, hogy egy
hadfőnök fegyveres pályafutása közben, mit
kellene egy napon tenni, ha az elméletet,
a gyakorlatot össze fogná kötni.”

„A nők, ezen ledér, könnyelmű te-
remtések is, elkezdettek túlságos udoorító
dicsőítéseiket reá pazarolni, megmérgez-
ték e képen az ő önszeretés és ezen gya-
lazatos előzékenységük által „melyeket az
ő szokott gyengeségük nagyon is tud a
hítségnek nyújtani; fere vezették az ő
eszét s abban tetszettek magoknak, hogy
ezen fiatal plántát e gyenge növényt el-
rontsák és kiszáritsák, és mindenikőjük
óhajtá, hogy a Saba királyné példájára,
ki oly hosszú utat tett, hogy Salamonnal
egy éjet együtt töltsön — mindenikőjük
kivánata, hogy a szép szökehajú Lafayette
hozzá hajtsa zsebkendőjét.

Ezen viszonylatok alatt, megjelent a
szökehajú Lafayette a Francia udvarnál
ezen égjai alatt, melynek légköre megvan
mergeve, melytől a szegény, a szemérem
a becületesség, a nyiltzártság és az öszin-
teség, visszaterhetés nélkül számúzve van-
nak; itt történt, miszerint ő, mintán na-
ponta alkalmat talalt; hogy magában a
únság szellemét megerősítse mely jelle-
mének alapját képezé, lassanként kaczé-
ros, szemtelen és csapodár lett, itt vette
fel azon szokást melyet mindig megtar-
tott, azon szokást, hogy a mosolygást aj-
kain a nyájasság tekintetében, és a ha-
misság bonoijon a szívében. Szerencsére
már ma az ostobákon és barginakon ki-
vül, senki sem fogja magát ezen mosoly
és ezen nyájasság által elbolondíttatni, a
kétszínűség föl van fedezve! az álaroz
rongyokra szakadozik szét! O! miért nem
leplezhetem le ezt egészen szeméitek előtt,
a ravasz, álnok arczat az állítólagos ri-
ternek, kit a francia nemzet egy vak
nemzet a patriáták hazafiak elére állit, s
a kinek ő a legfontosabb és szerencsés-
jüknék ártaalmas hatalmakat reá bizni ké-
szek. —

De azt fogjátok nekem mondani, —
hiszen te az ágyzszoba, az illedelem, az
udvar hőst, s nemde Washington fegy-
vertársát, Franklin barátját s Amerika meg-
szabadítóját mutatod be minékünk?

„Miért nem láttátok őt, ti is, mint
én, az új világnak ezen hőst, ki a régi-
ben visszalépett, azon emlékezetek kísé-
rében, melyek a távlátvány törvényei sze-

mezők, vas, rozál és horgonykál talonul mindennemű gazdasági gépek
és szerkezetek.
Arjegyzék hivatalra ingyen és hármonta.

* Náray Imre elhunyt alkalmából az ország függetlenségi párt Madarász József elnöklete alatt ülést tartott. A párt egyhangúlag elhatározta, — hogy jegyzőkönyvbe veszi az elhunyt érdemeit, részvétnyilatkozatot intéz elhunyt családjához, küldöttségileg képviselteti magát a temetésnél, melynek tagjaiul Mocsáry Lajos elnöklete alatt Széll György, Hentaller Lajos és Becker János képviselőket kéri fel s egyttal koszort küld a sirra.

Sok jelölt.

** A zsinat elmúlt; az egész magyar protestáns világot érdeklő országos ügy jó formán elterelte figyelmünket a saját bellügyeinktől pedig a hajósok bár a főirányt mindig kiváló figyelemmel kell tartani, nem szabad szám elől téveszteni az utban eső próbó szirtecskéket sem, mert vésznek szűlői azok, bár felettök a tenger zajló hajbai csapongnak. . . .
Egyházunk beleletében nagy foatóságú mozzanat a lelkes választás, nem csak azért mert a nép lelki állapotának minőségére bír a megválasztott lelkes messze kibátó befolyással, hanem azért is mert a megválasztott lelkesztől függ sok tekintetben az egyháznak mint testnek jövőbeni egészséges vagy beteges kinézése.

Igen természetesnek találjuk azt, ha az egyház tagok ezt felgondolva körültekintenek és kiki felállítja a maga jelöltjét. A társadalmi érintkezés arra való, hogy egymást felvilágosítsa meggyőzze az ember, s így jön létre a csoportosulás egy két név körül és az egészen rendén van. A múlt vasárnapi lelkesválasztás ezen elv szerint folyt le.

Jövő vasárnap ismét lelkeszt kell választanunk s ez már látszólag más szint mutat. A jövő választásra emlegettetik öt-hat jelöltnek is a neve, bár örömmel jelezük, hogy már két jelölt határozottan vissza lépett. Mi az oka, hogy onnyi jelölt szerepel? talán oly sok jeles emberünk van, hogy polgárságunk nem tud tisztába jönni? Korántsem! Az ok ott rejlik, hogy a jelölt urak nagyrésze maguk magukat bíralván meg, nem várják meg a polgárság bizalma feléjük fordul s felkeresi őket, hanem ők járják fel a polgárságot, s igyekeznek maguknak pártot csinálni, a lelkes választás komoly és fontos ünnepélyességét így módon lealacsonyítván kortekedéssé, kenyérharcczá.

Szinte hihetetlennek láttuk, hogy műveit emberek ilyen lelki szegénységben síniódhassanak. Nem mondjuk mi, hogy a pályázók nem eléggé képzettek egy egyház ügyeinek vezetésére, de igen is megkivánjuk, hogy a pályázók bizonyos öntörlesztet tartsanak maguk felett, és ha náluk jelesebb ember pályázik, meghajolva az érdem előtt, térjenek ki önként.
A debreczeni ref. egyház rég óta első a magyarországi ref. egyházak között, nem törvény, nem erőszak után, de a történelmi szokás és hagyomány alapján. A debreczeni papságra megválasztatni mindenha hosszas és termékeny, jeles

Dadret nevű, ki hosszú szolgálata által azon ponton volt, hogy a banknak térsz legyen; de Necker előnyt nyert felette 800.000 livre összeg befizetése által, melyet a pénztárba betett. Hogyan szerezte ő ez összeget? ő, kinek semmije se volt a világban? Megmondom tinétek.

Egy angol tette be ez összeget Thélusson bankárnál, és Necker ur, más napra halasztotta, annak elkönyvelését; az angol meghalt azon éjé, semmiféle okmány nem igazolta a letétet, az összeget senki sem követelte vissza, a genfi magának tulajdonította el azt.

A vágy, újabb gazdagságok összehalmozására, egy eszköz találtatott fel általa; a Saint-Jamesi kabinet titkainak kipuhatólását; azt javallotta Thélusson urnak, hogy Canada-actákat vásároljon. A ki semmit se hallott azon szemfényvesztési dolgokról, melyeket ő felhasznál arra, hogy ezen papírok hitelüket veszítsék, és hogy azokat 70—74 száztól veszteséggel ósvásárolhassa; az kérdezze meg Péligny ur Colbertre mondott dicsőítő beszédétől. A ki semmit se hallott azon szemfényvesztési dolgokról, melyeket ő felhasznál, hogy magát — az indiai — compánia romlását előidézvén — meggazdagítsa; kérdezze meg azt a Necker ur elmélet és gyakorlat a pénz ügyek igazgatásáról címzett munkájának két tételétől.

(Folyt. köv.)

mult jutalmának tekintett. A polgárság ma sem adta fel az elvet. Mit akarnak hát a legnagyobb részben pályájuk küszöbén álló jelölt urak?

Nem gondolják e meg, hogy az alap nélküli visszavonás létesítése nem gyökerzik a lelkeszi tudományban, és hogy a lelkeseknek legnagyobb ékessége a szerénység? —

Tudomásunk szerint két szép multu lelkes, mindkettő esperes is, szerepel a jelöltek között; gondolnak az ifjabbak, hogy ők érdemesebbek a debreczeni papságra?

Alig hiszünk, hogy a kérdés ez oldalát tüzetesebb megfontolás tárgyává tették volna ifjabb jelölteink, s nem hiszünk, hogy ha azzá teszik, önként vissza ne lépne, elvárjuk ezt tőlük mint a keresztény hitelvek hirdetőitől, mert ha valakinek, úgy a papnak nem szabad a polgárság közt visszavonást támasztani.

S hiszünk, hogy a jövő vasárnap is csak két jelölt fog egymással szembe állani, az a két jelölt kik nem magok léptek föl, de a kiket a polgárság bizalma léptetett föl: Lukács Ödön és Dávidházi urak. —

Kossuth Lajos születésnapja.

Városunk polgársága kegyeletes érzulettel ünnepelt tegnap este, Kossuth Lajos születésének 80 ik évfordulója alkalmából.

A főiskolai felsőbb tanuló ifjuság d. u. 6 órakor rögtönzött ünnepély rendezett, melyen szavazások tartattak, s az ifjuság a Szózatot és a Hymnuszt énekelte.

A függetlenségi érzelmi polgárság a Király Lajos és Pap György féle vendéglőkben gyűlt egybe, nagy számmal. A lelkes felköszöntők csakhamar felhangzottak. —

Az összejövetel folyamán a következő távirat küldetett el:

Kossuth Lajosnak

Turin

Via san Lazzaro 22.

„Debreczen város függetlenségi polgársága születésének 80 évfordulóján örömmel ünnepel, önnök, Magyarország nagynevű kormányzójának szíve mélyéből küld forró üdvözlöt, s kívánja, hogy az egek ura még sokáig éltesse önt a nemzet és a szabadság szent ügyének bajnokát!

Az ünneplő polgárság.”

Ugyanakkor az ifjuság köréből következő üdvözlő távirat lett elküldve Kossuthnak:

„A debreczeni ref. főiskola ifjusága üdvözlöt küldi Kossuth Lajosnak, a haza megváltójának. A viszontlátásig!”

Konstantinápoly, szept. 15.

(A Debreczen tudósítójától.)

(H. K. I.) Az idén, azaz július hó végével 1882, egy Magyar József nevű hazánkia ki még a 1849-ik évben Törökországba menekülő hírneves honvédek egyike, végre arra határozta el magát, hogy meglátogassa 33 éven keresztül nélkülözött kedves hazáját. Magyar József minijárt a kimenekülés után, Konstantinápolyban az akkori legelső asztalos-gyárban nyervén alkalmazást, mint ügyes munkás és takarékos ember három év alatt néhány száz forintot össze gyűjtött és azzal elment Brussa városába, ahol kicsibe ugyan, de saját műhelyt állított fel. A hajdani szegény asztalos Magyar József, ma a leggazdagabb brussai lakosok egyike, vagyis tulajdonosa több raktárnak, házak és földelkek és — egy nagy vendéglő-gadónak, melyet az utolsó évben megnagyobbitván, — személyesen kezel derék nejjével együtt. Egyezőval: Magyar József ur a szó teljes értelmében nem csak vagyons de egyttal boldog ember is; — egyetlen gyermekét, 17 éves leányát ezélt őt hónappal adá férjhez sziveválasztottjához, az egész család együtt lakik — ők elváhatlanok — rajtuk az Isten áldása lebeg!

Minelőtte Magyar ur utnak indult volna, szükségének látta (hisz az ember soha se lehet eléggé óvatos és előrelátó),

a brussai császár és királyi oszt.-magyar konsultói egy hivatalosan kiállított bizonyítványt kérni, mely szórul szóra így hangzik: „Nro. 60. Hivatalos Bizonyítvány, Alólírott Consul által hivatalosan bizonyítatik miként Magyar József ur, harmincz éve hogy helyben lakik mint háztulajdonos és vendéglős, s mely idő alatt erkölcsi és politikai magaviselete ellen sem panasz nem merült fel — s mint csendes, józan ember ismertetik — mely Consulati bizonyítvány kérelme folytán ezennel kiadatik. Kelt Brussa 1882 L. I. e R. Vice Console d. Austria-Ungheria (L. S.) Falkaisen m/p.”

Budapestre érvén, Magyar ur szörnyen elbámulta magát azon az óriási átváltozáson, mely e városban az ő távolléte alatt létrejött — de nemcsak hogy minden szebbnél-szebb lett, az emberek is egészen megfinomodtak! Elment már az első nap a belügyminiszteriumba, ott előmutatá föntemlitett bizonyítványát és átadá ideiglenes utlevelét hogy ezentul rendes és hazai utlevéllel bírjon. A legnagyobb készséggel és udvariassággal teljesített Magyar ur ebbeli kívánsága. De hát még az igazi magyar eledelek, ebéd és estebéd közt hogy izlettek Magyar urnak, kinek neje bár anyagi teremtés, de csakis bűdös olajjal és gyárilag készített rozsz francia mártásokkal vegyített levantiner koszon teletti kedves férjét! Nem esuda hát ha Magyar ur már 24 órai Budapesteni étkezése után azon praktikus gondolatra jött, hogy nemcsak rematizmusban szenvedő vendégeinek — kik öszszel és tavaszkor számosan kesesik föl Brussa kitünő fürdőit — de leginkább önnömagának is nagyon jót fog tenni a valódi magyar konyha és evégből megkéré pesti kollégáját, ahol szállva volt, hogy keresztessen számára egy jó magyar szakácsnét, ki ne legyen se nagyon fiatal se igen vén — olyat, ki legalább egy évig nem változtatja helyét. A szakácsné taláására volt elegendő idő, minthogy Magyar ur még felutazott Pozsonyba, hol Palugyai berkeskedőt látogató meg, kitől 15 év óta borokat vásárol és kinél most is nagyobb megrendelést tett, azután ha már oly közel van, megnézte Bécs városát is, ahol szerinte még mindig érthetetlenül — akármondani csakis németül beszélnek, — Bécsből szülővárosába Kassára utazott, onnan pedig néhány nap múlva ismét vissza Budapestre, hol a rend és ovatosság kedvéért a számára már felfogadott szakácsnéval együtt elment Dr. Reinitz Adolf ügyvéd urhoz, és írásbeli szerződést csináltatott a 28 éves Tóth Piroksa nevű szakácsnéval következő feltételek alatt:

A szakácsné kap havonként 15 forintot aranyban és minden ellátást, az utiköltséget Pesttől Brussaig Magyar ur fizeti, és ha Tóth Piroksa megmarad nála egy évig a szolgálatban, akkor — ha visszazándékoznék Budapestre — ujjolag Magyar ur köteles az utiköltség viselésére. A szerződés megkötése után Tóth Piroksa is a m. kir. belügyminiszteriumtól egy külföldre szóló ideiglenes utlevelét adott magának. Így tehát minthogy minden rendben levén, most már a gazda és szakácsnéja hozzá láttak a meg szükséges bevásárlásokhoz és mivel Magyar ur ládái telve voltak, a rézformák és egyéb apróságok a szakácsné nagy ládjába pakoltattak el.

(Vége köv.)

A debreczeni kirándulók Velenczében

Két száz egy néhány magyar Velencze ódon szerű utcáiban és térein! Igazán ritka esemény. A sötét színe festett gondolák magyar férfiakat és nőket szállítottak a közeli szigetekre, gyárakba és múkincseket magukban rejtő templomokba, egyezőval az ott található és látható nevezetes helyekre. Bezzeg volt a cicerónéknak dolguk és így természetesen, kerestük is! Fel is használták az alkalmat; 4—5 lyrát követeltek személyenként egy napra a kalauzolásiért, s így azoktól, kik 20-an vagy 25-en voltak egy csoportban, száz, százszáz lyrát kaptak egy napra, a mely a mi pénzünk szerint 50—55 forintnak felel meg.

Sokan Velenczét, azért mert a lagunák közepén fekszik, úgy itélik meg, hogy annak levegője bűzös kigőzölges és nedves; de éppen ellenkezőleg áll a dolog. Azt a sajtóságos szagot, mely itt mindjárt az első pillanatban az idegenek orrába ütődik, nem a lagunák kigőzölgesége, hanem az olaj és hal-bűz terjeszti. A velenczeiek ugyanis az ételknél olajat használnak, zsírt a legritkább esetekben, s innen volt az, hogy Velenczében egyáltalában étkezni nem voltunk képesek. Természetudósok

itélete szerint Velencze levegője, szelíd egyenletes és tápláló, de semmiesetre sem nehéz. A sós kigőzölgesek egy egészen sajtóságos atmoszférát teremtenek, melyet felekeresnek távoli vidékekről a nehéz betegok is, minthogy az ottani tengeri fűzők a leghasznosabb befolyással vannak az ilyen betegségekre.

A legelső, mi Velenczében az idegent meglepi a M á r k u s t e m p l o m, a legszebb piac, környezve a legdíszesebb épületekkel. 175.70 méter hosszú és 20 méter széles. Figyelmeztetünk magára ezután az ugynevezett oratorony Renaissance styben építve. Az óra mutatója az órákat, a hold fordulásait, a perczeket, és úgy mint nappal; valóban meglepő látvány.

A szt. Márkus templom ma már ténelmi nevezetességénél fogva egész a leghirnevesebb templomoknak; a templom legnagyobb részben bysanti styben építve. Az ó és középkori munkák. X-től XVII-ik századból bronz és mész művek bannulata ejtik itt a szemlélet.

Innen a Doge-palotába menve, nemcsak a műépítészet remekeivel, hanem a régi világhírű festők alkotásaival találkozunk. E palotának egyes részei féldélik bennünk a Dogék rettenetes uralmának emléket: a sobajok hidja, a sötét börtönök pedig azt a rémuralmat, melynek anny ember esett ártatlanul áldozatul.

De hosszas volna leírni mindazt mit Velencze műemlékeiben bir; két napi ott időzés után ugyis csak futólag tekintetünk meg mindent, s a mit láttunk: a monument gyárat, az arzenált, az íveg és csipoggyárat, a Lydó szigetét stb. stb. hová hasabokra volna szükséges, hogy leírhaszn és alaposan jellemezhesük.

Elteljük tehát ezt, és felvesszük az utleírás fonalát, hogy leírhaszn a debreczeni és debreczen-vidéki kirándulók sorsát a visszautazás alkalmával. Két nap Velenczében való időzés után, szeptember 15-ikén, pénteken reggel 7 órakor felutaztunk a Velencze mellett reánk várakozó „Arciduca Ferdinándó Massimilianó“ tengeri gőzösre. Az idő nem látszott kedvezőlennek a kikötőben s bár az oda utazásnál sokat szenvedtünk mindnyájan, mégis biztatott a remény, hogy a visszautazás nem lesz olyankellemetlen érzés, egybekötte. De hát nem úgy történt a dolog, s a mint alább leírni alkalmam lesz nemcsak a tengeri betegség gyötrelméből volt njból részünk, de a hajón levő kölszágal életveszélyben is forogtak.

Pénteken reggel tehát, 7 óra előtt a hajó fedélzetén összegyűlvé, már többé észlelni kezdték a hajó-test himbálózását, s e miatt még idejekorán gondolkozni siettek el a hajóról vissza a városba, honnan aztán vasuton utaztak Triestbe. Ezek természetesen nem voltak részesei a veszélyes tengeri utnak. A „Ferdinándó Massimilianó“ pontban reggel 7 órakor elindult a mintegy 120 tagra leolvadótársasággal; kiérve a nyílt tengerre, erős szirokkó csapkodott szembe. A tenger igen nyugtalan volt, a felhők egymást kergették az égbolton, s mi mindig azt hittük, hogy ha egészen beborul a láthatár: a mi is fog csendesülni. De ez nem következett.

A tenger mindinkább dagadni kezdett, a hullámok tornyosulni körülöttünk, a hajó könnyű dióként hanyattatott majd egy óriási magasságba, majd pedig egy szédítő mélységbe le, úgy hogy a hajó belső részében recsegett — ropogott minden; ez állapot az idő haladtával fokozódott, a gépezet kettőzött erővel működött; azt hogy haladtunk volna, nem észleltük, hol hátra, hol előre vetette a vihar hajónkat.

E közben a tengeri betegség, melytől eleve remegtünk, kevés kivétellel, mindnyájunkon erőtt vett; a hajó fedélzetén, alu az ágyakban, a hajó fenekén ósvessze-vissza fektűtek az utasok nyugtalanul, és a nélkül hogy az egyezőval tartozó családtagok egymásnak bármily csekély segínyt nyújthattak volna. A hajó a hajó belsejében voltak, a vesztés nagyságáról persze tudomással nem bírtak. Az orkáu fokozott mérvben dühögött; a hullámok mint egy két emeletes ház nagyságu tömegre emelkedtek és csapódtak a hajóhoz, mely felvetetett a magasságra, hol kerek pillanatokig a levegőben forogtak. Egyesek a hajó széllyzetéhez fordultak, mások meg a hajó kapitányát ostromolták kérdéseikkel, s bár nem adtak nyugtalanító választ, de azt mégis bevallották, hogy husz év óta hasonló viharra nem emlékeznek.

Délután két óra tájban, a midőn kedvező idő esetén Triestbe már megkeletlett volna érkezünk, az állapot már majdnem tarthatatlan volt; sokan már a kékességbeesés jutottak, s a hajó kapitányának első ízben ezuttal használta a biztonság

gi svót, úgy délután bevallotta, hogy a hajó utirányától 18 méterre: maga a hajó működés folytán telj történt, hogy a kapitánását megkísérteni partjánál, Pyrano elhorgonyt vetett.

A hajó megállás is megszűnt a rok éreméde s a Rógtön erre jelentke a kitünő étvágy, ugyancsak nagy volt néhány ébes gyomrunk. Az éjszakát tel

hajóban, némelyek a kőzva kabinjaikba, kimerültség folytán álmunk, mások is meggyönyörködve a fékes haborgó hullámok

Reggelre kelvén és minthogy a hajó kiültetett, kerülő utamint melyen elindult szombatban délelőt felzen, hol a Velenczét dülök persze, már re dalommal vártak be

Igy végződött a mely azt hiszem sok ezetes fog maradni

— Jó tinta. Eg

megy egy fiatal emb

segü papirt, írószer

dön bepakolták, kér

— Nem tetszik

— Az őu tinta

megy a papírol.

— Dehogy. Az

hitelbe vásárolt holm

irva, s az irás megse

— Repülő szol

pénteken este furesan

szónok, ki a 16. ar

tekeztetu ugy iatsz

szónokolt, miut azt

melyike szerette vol

Epen javaba sz

ve a fenálló tarsada

vaikai egy gyűrűvel

semmit esze nem ve

kara. A gyűrű at fe

tettek es a nepszón

zött egyszerre csak a

ott azutan kerti fed

tek ra vizet.

Robines, mert

cséltent, megfogadta,

ukol többet.

UJDONS

* Jozsef főher

